

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/archiwum/209247,Ewa-Wojcicka-Tadeusz-Fijewski-19111978.html>
26.02.2026, 23:59

Ewa Wójcicka: Tadeusz Fijewski (1911–1978)

Wzbudził zachwyt widzów jako subiekt Ignacy Rzecki w ekranizacji „Lalki”, ale również rolę Wyderki wygłaszającego odczyt „Alkohol to zguba ludzkości” w komedii „Wiosna panie sierżancie” z 1974 r. Wówczas miał już za sobą liczne kreacje w teatrze, filmie oraz audycjach radiowych. Niestety towarzyszył mu również naznaczony wojną bagaż życiowych doświadczeń.

[Kultura](#)

14.07.2024

Tadeusz Fijewski urodził się 14 lipca 1911 r. w Warszawie. Rodzina mieszkała na Powiślu przy ulicy Topiel 6/8. Jego ojciec Wacław był malarzem pokojowym, a matka Marianna zajmowała się domem.

Pierwsze kroki na scenie

Na scenie po raz pierwszy pojawił się, przypadkowo, jako statysta w sztuce „Chory z urojenia” wystawianej w Teatrze Polskim w październiku 1921 roku. Miał wtedy 10 lat. W kolejnych latach występował m.in. w Teatrze Ateneum.

W 1928 r. bez powodzenia przystąpił do egzaminu eksternistycznego przed Związkiem Artystów Scen Polskich. Przeszkodą był brak wykształcenia. Po dokończeniu nauki w gimnazjum studiował w Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej. Następnie otrzymał angaż w objazdowym zespole Teatr dla Dzieci „Płomyk” i „Płomyczek”. W latach 1937–1938 grał w teatrze w Sosnowcu.

W filmie zadebiutował w wieku 16 lat rolą Stacha w produkcji Henryka Szaro „Zew morza” (1927). Przełomem w jego karierze była kreacja Władka, gazeciarza w „Legionie ulicy” (1932) w reżyserii Aleksandra Forda. Przed 1939 rokiem wystąpił jeszcze w kilku filmach: „Młody las” (1934), „Dwie Joasie” (1935), „Trójka hultajska” (1937), „Florian” (1938).

Wojenny los

Dalszą karierę Tadeusza Fijewskiego przerwała wojna. Próbował wstąpić jako ochotnik do Wojska Polskiego, ale ze względu na stan zdrowia nie został przyjęty. W 1940 r. został zatrzymany razem z kolegą, Jerzym Kaliszewskim, w łapance i osadzony na Pawiaku, skąd 3 maja 1940 r. Niemcy przetransportowali go najpierw do KL Sachsenhausen (numer obozowy 24594), a następnie do KL Dachau (więzień numer 17632). Na skutek przekupienia przez matkę Jerzego, Helenę Kaliszewską, jednej osoby z Gestapo, obaj zostali zwolnieni w lipcu 1941 r.

Tadeusz Fijewski powrócił do Warszawy, gdzie pracował jako sprzątac i kelner w barze „Królewska Gospoda”. Działał w Armii Krajowej i występował w teatrze wojskowym należącym do Biura Informacji i Propagandy Komendy Głównej ZWZ-AK. W czasie Powstania Warszawskiego został zatrzymany przez Niemców i był przetrzymywany w podziemiach Muzeum Narodowego jako zakładnik. Razem z innymi uwięzionymi miał być wykorzystany jako „żywa tarcza”. Zaczął wtedy udawać zawał serca i w konsekwencji trafił do szpitala na Czerniakowie. Niewątpliwie ta improwizacja uratowała mu życie.

Tadeusz Fijewski występował następnie w „brygadzie teatralnej” Leona Schillera. Miał pseudonim „Kostek”. Po upadku powstania został osadzony jako jeńiec (numer 1329) w Gross Born, skąd, w efekcie ewakuacji obozu, trafił do Lubeki. Do Polski powrócił w 1945 r.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Następny Strona](#)

Kultura

Artykuł

Tadeusz Fijewski, fotografia portretowa z profilu, 1950–1951 (fot. ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego, Archiwum Fotograficzne Władysława Miernickiego)